

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025

Panel VIII

Organy postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych

Moderatorzy: dr hab. Kinga Flaga - Gieruszyńska, *Uniwersytet Szczeciński*,
prof. dr hab. Andrzej Marciniak, *Uniwersytet Łódzki*

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

Część I – Struktura sądownictwa w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych

Przegląd postulatów dotyczących sądownictwa w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych
dr hab. Anna Hrycaj, Uczelnia Łazarskiego

Piotr Stanisławiszyn
Sędzia

Zbigniew Miczek
Sędzia

Janusz Płoch
Sędzia

Maciej Rejzerewicz
Sędzia

Jerzy Młynarski
Sędzia

PRZEGLĄD POSTULATÓW DOTYCZĄCYCH SĄDOWNICTWA W SPRAWACH UPADŁOŚCIOWYCH I RESTRUKTURYZACYJNYCH

DR HAB. ANNA HRYCAJ

DYREKTOR INSTYTUTU PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO I
RESTRUKTURYZACYJNEGO UCZELNI ŁAZARSKIEGO W WARSZAWIE

-
- **Sąd restrukturyzacyjny** - sąd gospodarczy, który podejmuje zastrzeżone ustawowo dla sądu czynności w postępowaniu restrukturyzacyjnym.
 - **Sąd upadłościowy** - sąd gospodarczy, który podejmuje zastrzeżone ustawowo dla sądu czynności w postępowaniu upadłościowym.

-
- Sprawy restrukturyzacyjne i upadłościowe rozpoznawane są w sądach rejonowych właściwych dla głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika

M. Porzycki (red. nauk.), **Rekomendacje Zespołu Ministra Sprawiedliwości ds. nowelizacji Prawa upadłościowego i naprawczego**, Warszawa 2012, s. 313–317

Sprawy restrukturyzacyjne i upadłościowe powinny być rozpoznawane przez sądy okręgowe

-
- pismo Przewodniczącej Zespołu ds. przygotowania projektów ustaw z zakresu prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego, dr hab. Anny Hrycaj, z listopada 2013 r. skierowane do Pana sędziego Wojciecha Hajduka – Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, w odpowiedzi na pismo z dnia 26 września 2013 r. (DSO-III-4391-3/13), niepubl.

Sprawy restrukturyzacyjne i upadłościowe powinny być rozpoznawane przez sądy okręgowe

- Ekspertyza Toward a stronger insolvency framework in Poland, I. Tirado i in., Washington D.C. 2013, s. 1, 29–30.

Sprawy restrukturyzacyjne i upadłościowe powinny być rozpoznawane przez sądy okręgowe

- **Opinia Rady Legislacyjnej** z 24 kwietnia 2020 r. na temat proponowanych przez Radę Legislacyjną zmian w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego
- <https://www.gov.pl/web/radalegislacyjna/opinia-z-24-kwietnia-2020-r-na-temat-proponowanych-przez-rade-legislacyjna-zmian-w-przepisach-kodeksu-postepowania-cywilnego>

Konieczność rozważenia umieszczenia spraw restrukturyzacyjnych i upadłościowych przedsiębiorców na wyższym szczeblu w hierarchii sądów

- **Opinia Rady Legislacyjnej** z 29 sierpnia 2022 r. o projekcie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (UD 322) oraz o projekcie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów powszechnych (UD 323)
- <https://www.gov.pl/web/radalegislacyjna/opinia-z-29-sierpnia-2022-r-o-projekcie-ustawy--prawo-o-ustroju-sadow-powszechnych-ud-322-oraz-o-projekcie-ustawy--przepisy-wprowadzajace-ustawe--prawo-o-ustroju-sadow-powszechnych-ud-323>
- **Łączne wdrożenie akt elektronicznych, komunikacji elektronicznej (w tym komunikacji automatycznej, tj. bez udziału pracownika sekretariatu) oraz posiedzeń zdalnych całkowicie zmienia spojrzenie na strukturę sądownictwa. Wskazane wyżej rozwiązania pozwolą bowiem na utworzenie (w określonych kategoriach spraw) jednego sądu /.../. Takie rozwiązanie pozwoli na zapewnienie równomiernego obciążenia sędziów pracą, wyeliminowanie sporów dotyczących właściwości miejscowej oraz efektywne zarządzanie kadrą.**

- Rekomendacje reformy sądownictwa upadłościowo-restrukturyzacyjnego Sekcji Prawa Upadłościowego i Restrukturyzacyjnego Instytutu Allerhanda, 2024, s. 21;
- https://inso.org.pl/wp-content/uploads/2024/02/24_INSO_Raport_sadownictwo_up_restr.pdf

Pozostawienie upadłości konsumenckich oraz spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych mikroprzedsiębiorców na poziomie sądów rejonowych (w dotychczasowej liczbie 31), przekazanie spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych małych, średnich i dużych przedsiębiorców do właściwości Sądów Okręgowych (16 wydziałów), utworzenie wyodrębnionej jednostki w Sądzie Najwyższym do rozpoznawania spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych – zwłaszcza kierowanych do Sądu Najwyższego w trybie pytań prawnych

1 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Numery

nr 39 (1/2025)

W numerze:

- › **Anna Hrycaj, Agata Kosmal:** Przegląd orzecznictwa w sprawach restrukturyzacyjnych i upadłościowych
- › **Rafał Adamus:** Pełnomocnictwo do głosowania nad układem
- › **Anna Ludwicińska, Aleksandra Machowska:** O potrzebie pilnej nowelizacji Prawa upadłościowego i Restrukturyzacji w kontekście prawa do sądu
- › **Jakub Grygutis:** Zakres normatywny pojęcia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na gruncie art. 1 pkt 1 Prawa upadłościowego
- › **Patryk Filipiak, Andrzej Torbus:** Dopuszczalność oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na brak majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie innych zobowiązań masy
- › **Aleksandra Pientka, Piotr Stanisławiszyn:** Ulga na złe długi w postępowaniu upadłościowym
- › **Anna Hrycaj:** Kilka słów na temat kształtu sądownictwa w sprawach restrukturyzacyjnych i upadłościowych
- › **Norbert Frosztęga, Mateusz Waberski:** Dopuszczalność wypowiedzenia umowy najmu w postępowaniu restrukturyzacyjnym najemcy z powodu braku uzupełnienia kaucji lub gwarancji
- › **Tadeusz Grzesiak, Łukasz Trela:** Osobna masa upadłości emitenta obligacji – zagadnienia wybrane
- › **Przemysław Mogielka:** Teoria gier w praktyce doradcy restrukturyzacyjnego. Zastosowanie kooperacyjnej teorii gier w procesie zawierania układu.
- › **Maciej Langer, Jakub Wyczik, Przemysław Langer, Wojciech Langer:** Wyzwania upadłości spółek IT. Wycena kryptowalut, zarządzanie kryptoaktywami i znaczenie renomy
- › **Łukasz Grenda:** Dobre praktyki doradcy restrukturyzacyjnego a ryczałtowe rozliczanie kosztów postępowania upadłościowego

-
- a) pozostawienie spraw z zakresu upadłości konsumenckiej we właściwości sądów rejonowych jako dedykowanych wydziałów ds. upadłości konsumenckiej;
 - b) przekazanie spraw z zakresu restrukturyzacji oraz upadłości przedsiębiorców kilku (4 do 6) wydziałom sądów okręgowych, które miałyby charakter „odmiejscowiony”, a więc mogliby w nich orzekać i pracować orzecznicy i pracownicy z całej Polski;
 - c) rozważenie wyodrębnienia wydziału (sekcji) do spraw postępowania o zatwierdzenie układu.

**Dziękuję za uwagę i
zapraszam do dyskusji**

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025

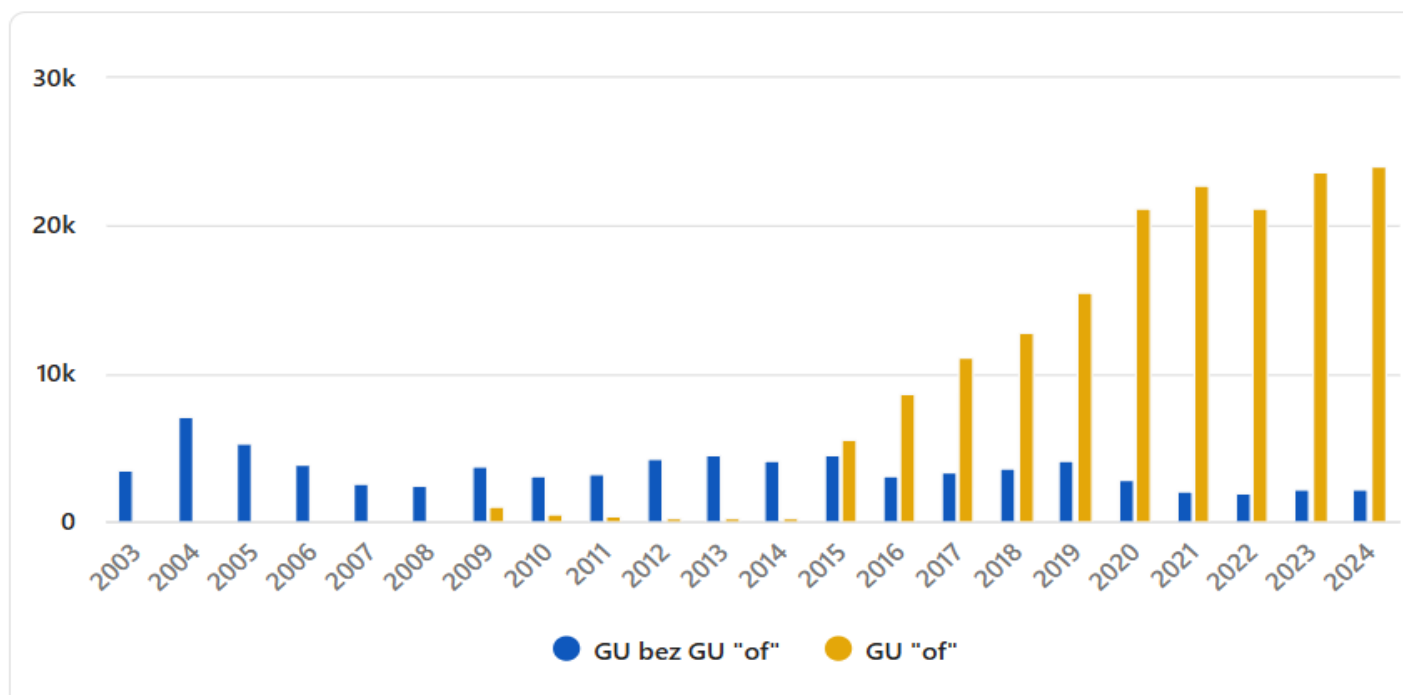
10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

JANUSZ PŁOCH
SĘDZIA

Zdecydowana większość spraw rozpoznawanych przez sądy upadłościowe i restrukturyzacyjne to sprawy osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (GU „of”)

WPŁYW - GU

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

JERZY MŁYNARSKI
SĘDZIA

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

MACIEJ REJZEREWICZ
SĘDZIA

ROLA REFERENDARZY SĄDOWYCH W NOWEJ STRUKTURZE SĄDÓW UPADŁOŚCIOWYCH

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

Referendarz sądowy jako sędzia-komisarz SPRAWY KONSUMENCKIE – NOWE KOMPETENCJE

- Art. 315 PU – wyłączenie z masy upadłości składników trudno zbywalnych.
- Art. 121 ust. 3 PU – wyłączenie spadku z masy upadłości.
- Art. 350 ust. 1 PU – rozpoznanie zarzutów przeciwko planowi podziału.

Referendarz sądowy W UPROSZCZONYM POSTĘPOWANIU KONSUMENCKIM KOMPETENCJE

- Art. 491⁵ ust. 2 PU – zmiana trybu prowadzonego postępowania.
- Art. 491⁵ ust. 3 PU – wykonywanie czynności właściwych dla sędziego komisarza.
- Art. 491⁷ ust. 3 PU – przyznawanie zaliczki syndykowi na pokrycie kosztów postępowania.
- Art. 491⁹ PU – ustalenie wynagrodzenia syndyka.
- Art. 491^{11a} ust. 3 i 4 – ocena sposobu likwidacji nieruchomości oraz składników masy.
- art. 491^{12a} ust. 6 i 8 PU – skarga na czynności syndyka.
- art. 491²² ust. 1 PU – zwołanie zgromadzenia wierzycieli w celu zawarcia układu.

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Referendarz sądowy W POSTĘPOWANIU W PRZEDMIOCIE OGŁOSZENIA UPADŁOŚCI

MOŻLIWOŚĆ ROZPOZNANIA WNIOSKU O OGŁOSZENIE UPADŁOŚCI KONSUMENCKIEJ

Do zbadania:

- zdolność upadłościowa,
- stan niewypłacalności,
- przesłanki warunkujące właściwy tryb postępowania konsumenckiego.

Referendarz sądowy – rozpoznanie konsumenckiego wniosku o otwarcie postępowania o zawarcie układu na zgromadzeniu wierzycieli.

Do zbadania:

- zdolność restrukturyzacyjna konsumencka,
- stan niewypłacalności,
- zdolność dłużnika do pokrycia kosztów postępowania i możliwość zawarcia i wykonania układu.

1 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

EKONOMICZNE KOMPETENCJE SĘDZIÓW UPADŁOŚCIOWYCH

SĘDZIA ZBIGNIEW MICZEK

SĄD REJONOWY W TARNOWIE, UNIWERSYTET ANDRZEJA FRYCZA
MODRZEWSKIEGO W KRAKOWIE

Badanie

1. Brak nauczania wiedzy ekonomicznej na poziomie szkoły średniej
2. Brak zajęć z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania na studiach prawniczych
3. Cztery godziny zajęć z rachunkowości na aplikacji sędziowskiej KSSiP
4. Silosowy sposób kształcenia prawników

DIAGNOZA

RYZYKO NIEKOMPETENCJI EKONOMICZNEJ SĘDZIÓW

RECEPTA

1. Wprowadzenie do programu nauczania na aplikacji sędziowskiej zajęć z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania
2. Odejście od silosowego sposobu nauczania na rzecz sposobu crossowego
3. Zakaz orzekania przez asesorów w sprawach upadłościowych i restrukturyzacyjnych dotyczących przedsiębiorców
4. Finansowanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości studiów podyplomowych z zakresu finansów i ekonomii
5. Prowadzenie szkoleń specjalistycznych dla sędziów z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania

WNIOSKI

**SKUTECZNY SĄD UPADŁOŚCIOWY I RESTRUKTURYZACYJNY
TO SĄD KOMPETENTNY EKONOMICZNIE**

ROLA SĘDZIÓW PO ZAKOŃCZENIU POSTĘPOWANIA (WYKONANIE PLANU SPŁATY, WYKONYWANIE UKŁADÓW)

**SĘDZIA PIOTR STANISŁAWISZYN
WPIA UNIwersYTETU OPOLSKIEGO**

Rola sędziów/sądu po zakończeniu postępowania upadłościowego

- SMU wobec planu spłaty/planu podziału
- Rola sądów/sędziów w trakcie i po wykonaniu planu spłaty
- Plan spłaty a SLPS
- Plan spłaty a KRZ, z uwzględnieniem warunkowego umorz. zob.
- Zakres i forma kontroli wykonania planu spłaty - działania z urzędu vs. aktywność stron
- Rola asystentów/ref. sąd. po zakończeniu postępowania upadłościowego

Rola sędziów/sądu po zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego

- Wykonanie układu – rola nadzorcy wykonania układu
- Relacja NWU a Sąd restrukturyzacyjny
- Zbieg wniosków o uchylenie i zmianę układu
- Wykonywanie układu a SLPS
- Wykonywanie układu a zaspokajanie bieżących kosztów działalności dłużnika po zawarciu układu
- Zakres i forma kontroli wykonania układu - działania z urzędu vs. aktywność stron
- Rola asystentów/ref. sąd po zakończeniu postępowania restrukturyzacyjnego

Rola sędziów/sądu po zakończeniu...wnioski *de lege ferenda*

- Zwiększenie roli asystentów i ref. sądowych czy zawsze oznacza odciążenie sędziów?
- Kontrola wykonania planu spłaty/układu rola wierzycieli i dłużnika
- Brak działania z urzędu – czy o to chodzi?
- Nadzorca wykonania układu....czy jest potrzebny?
- Doprecyzowanie przesłanek zmiany, uchylecia i wygaśnięcia układu
- Wskazanie normatywne na skutki wykonanego układu i planu spłaty zwłaszcza w kontekście należności publicznoprawnych

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Część II – Samorząd zawodowy doradców restrukturyzacyjnych

Przegląd postulatów dotyczących samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych
kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny Jerzy Sławek

**Projekt badawczy – rozwój zawodu doradcy restrukturyzacyjnego:
wstępne wyniki badań**
dr Ulyana Zaremba, Uczelnia Łazarskiego

dr Dagmara Uhryn,
radca prawny

Jerzy Sławek,

Krajowa Izba Doradców Restrukturyzacyjnych

Henryka Bednorz-Godyń,
Krajowa Izba Komornicza, Dyrektor Ośrodka
Naukowo- Szkoleniowego przy Krajowej Radzie Komorniczej

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

SAMORZĄD ZAWODOWY DORADCÓW RESTRUKTURYZACYJNYCH

JERZY SŁAWEK

KRAJOWA IZBA DORADCÓW RESTRUKTURYZACYJNYCH

ROLA SAMORZĄDU

POTRZEBA STWORZENIA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO

nie ma potrzeby stworzenia samorządu
zawodowego bo ...

On już istnieje jako

Krajowa Izba Doradców
Restrukturyzacyjnych

Obecna pozycja KIDR wypełnia lukę
etyczno/dyscyplinarno/edukacyjną, pomiędzy ustawą o
licencji doradcy restrukturyzacyjnego oraz przepisami prawa
upadłościowego czy restrukturyzacyjnego.

- Powstaje pytanie w jakim kształcie? Czy na wzór adwokatów/radców prawnych a może komorników?
- Sądzę, że musi to być wzór WŁASNY, gdyż doradca restrukturyzacyjny w sprawowanych funkcjach ma różniące się od adwokatów/radców/komorników role.

Atrybuty samorządu

instrumenty oddziaływania na
członków
i kandydatów do zawodu

Oczekujemy, by ustawodawca, powołując samorząd zawodowy wskazał wymogi w tym zadania publiczne jakie mamy realizować ale także ustanowił znaczący stopień swobody samorządu w realizowaniu powierzonych mu działań.

realny wpływ na prowadzenie własnych
spraw i odpowiednie środki finansowe

Samodzielność działania jest cechą jaką oczekujemy, stąd występuje konieczność zrewidowania istniejącego modelu wielopłaszczyznowego nadzoru doradców restrukturyzacyjnych.

SAMORZĄD DOWOLNY ALE OBLIGATORYJNY

- KIDR działa na podstawie ustawy o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców z dnia 30 maja 1989 r. (Dz.U. Nr 35, poz. 194)
- Ustawa daje bardzo szerokie możliwości kształtowania celów zrzeszenia, wymieniając min. szczególności utrwalanie więzi środowiskowych, postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodu, a także prowadzenie na rzecz członków działalności kulturalnej, oświatowej i socjalnej, zakładanie i prowadzenie kas oraz funduszków zapomogowo-pożyczkowych oraz reprezentowanie interesów członków wobec organów administracji państwowej.
- Idealnym wydaje się modelem byłoby uregulowanie minimalnych wymogów, jakie musi spełniać organizacja samorządowa doradców restrukturyzacyjnych przy wprowadzeniu obligatoryjnej przynależności osoby wykonującej czynności doradztwa restrukturyzacyjnego lub sprawującej funkcje ustawowe wymagające licencji.
- Wymogi powinny odnosić się np. do zatwierdzania przez MS kodeksu etyki danego samorządu, wieloletniego planu edukacyjnego skierowanego do członków, szeroko pojętego ładu dyscyplinarnego.
- Środki dyscyplinujące w postępowaniach, w których doradca pełni funkcje syndyka/nadzorcy/zarządcy winny pozostać w wyłącznej gestii sądów upadłościowych i restrukturyzacyjnych.
- Naruszenia kodeksu etyki czy ładu dyscyplinarnego, winny być procedowane przez samorządy, ze stopniowaniem kar dyscyplinarnych i z inicjatywą wszczęcia postępowania o pozbawienie licencji.

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

OD SYNDYKA DO DORADCY RESTRUKTURYZACYJNEGO: WYNIKI BADAŃ WSTĘPNYCH

DR ULYANA ZAREMBA
CZŁONEK IPUIR

Dane

- Na dzień 30.04.2025 r. w KRZ zarejestrowanych było **2034** doradców restrukturyzacyjnych (91% ogółu osób, które zdały egzamin i 95% osób, które uzyskały licencję), w tym w przypadku 15 osób licencja była zawieszona.
- Ponad połowa **54%** doradców restrukturyzacyjnych uzyskało licencję po wejściu w życie ustawy prawo restrukturyzacyjne. W latach 2020-2024 liczba wydawanych rocznie licencji wynosiła od 124 do 144
- Tytuł **kwalifikowanego doradcy restrukturyzacyjnego posiada 9%** doradców restrukturyzacyjnych. Najkrótszy czas uzyskania tytułu kwalifikowanego doradcy restrukturyzacyjnego wyniósł **15 miesięcy** od daty wydania licencji.
- Łącznie w latach 2020 - 2024 do egzaminu przystąpiło **1435** osób, z których **50%** uzyskało wynik pozytywny. W skali roku udział zdających waha się od 43% do 54%.
- Egzamin niezmiennie od wielu lat składa się ze 100 pytań testowych (w tym tylko 40% pytań z obszaru prawo upadłościowe i restrukturyzacyjne) i jednego zadania problemowego – najczęściej z zakresu upadłości.

Wyniki ankiety

Przeszkody według największej liczby wskazań	Proponowane przez doradców rozwiązania
KRZ - przerwy w działaniu, trudność obsługi	Szkolenia z obsługi, zmiana dostawcy usług
Brak jasnych kryteriów przydziału spraw przez sądy	System losowania syndyków, określenie zasad przydziału spraw, limit okręgów sądowych na syndyka
Brak ochrony nazwy zawodu, nieetyczne praktyki	Obowiązkowy samorząd zawodowy*, system zgłaszania uchybień
Brak jednolitego orzecznictwa sądów	
Przewlekłość postępowań	Odciążenie sądów z liczby rozpatrywanych spraw
Wynagrodzenie syndyków w prowadzeniu spraw upadłości konsumenckich	Ryczałt na koszty administracyjne, zaliczki
Trudne początki pełnienia funkcji, uczenie się metodą prób i błędów	Szkolenia praktyczne, aplikacja, obowiązkowe praktyki w biurze doradcy
Zbyt duży formalizm sądowy i krótkie terminy procesowe	Wydłużenie terminów, zmniejszenie liczby wymogów formalnych

*70% respondentów uważa, że powołanie obowiązkowego samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych jest potrzebne

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

Część II – Samorząd zawodowy doradców restrukturyzacyjnych

Przegląd postulatów dotyczących samorządu zawodowego doradców restrukturyzacyjnych
kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny Jerzy Sławek

**Projekt badawczy – rozwój zawodu doradcy restrukturyzacyjnego:
wstępne wyniki badań**
dr Ulyana Zaremba, Uczelnia Łazarskiego

dr Dagmara Uhryn,
radca prawny

Jerzy Sławek,

Krajowa Izba Doradców Restrukturyzacyjnych

Henryka Bednorz-Godyń,
Krajowa Izba Komornicza, Dyrektor Ośrodka
Naukowo- Szkoleniowego przy Krajowej Radzie Komorniczej

Zapraszamy do dyskusji

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025